

Labirintų kūrėja

Lila nebuvo tokia kaip kiti 6-osios klasės vaikai.

Kol jie rytais lengvai šnekučiuodavosi, keisdavosi lipdukais ir juokdavosi iš laidų, kurių ji nežiūrėjo, Lila sėdėdavo savo suole ir braižydavo raštus sąsiuvinyje – spiralės, tinkleliai, begalinės formos iš trikampių ir linijų.

Ji pasaulį matė kitaip. Mokyklos plytelių grindys jai atrodė kaip milžiniška šachmatų lenta. Laikrodžio tikslėjimas vertė ją mirksėti ritmu. Ji pastebėdavo, kad antradieniais ponios Grehem šaliką visada derėdavo prie kojinių. Raštai buvo visur, ir Lila negalėjo jų „išjungti“.

Kartais tai buvo tarsi dovana. Kartais ji jausdavosi lyg radijas, pagavęs ne tą radijo stoties bangą.

Daugumą dienų ji jausdavosi nematoma. Ne pirmoji pasirinkta, bet ir ne paskutinė – tiesiog nepastebėta. Ji turėjo vieną ar du malonius bendraklasius – Džonas visada pasidalydavo pieštukais, o Susi kartais nusišypsodavo jai per dailės pamokas, bet jie nematė jos - tikrosios Lilos.

Kol neatėjo ta diena, kai ponios Grehem įstūmė didžiąją baltąją lentą ir pasakė:

– Šio mėnesio projektas bus apie dizainą ir problemų sprendimą. Mes kursime labirintus!

– Labirintus? – pakartojo klasė, pakeldama antakius.

– Taip, – suplojo rankomis ponias Grehem. – Galite dirbti poromis arba mažomis grupėmis. Užduotis – sukurti labirintą, kuris būtų sudėtingas, bet įveikiamas. Mes juos pastatysime, išbandysime ir... – ji padarė pauzę – ...Direktorius bandys išspręsti nugalėtojo labirintą!

Keli vaikai nusijuokė.

– Vargšas ponas Doran, – pasakė kažkas.

Net Lila nusišypsojo.

Džonas atsisuko.

– Nori būti mūsų komandoje? – paklausė jis.

Lila suabejojo.

– Tikrai?

– Taip, – pridūrė Susi. – Tu juk gerai išmanai tokius dalykus.

Lila lėtai linktelėjo. Viduje jos mintys jau piešė eskizus.

Tą popietę, kol kiti paėmė vingiuotus takelius ar bet kokius aklavietės brūkšnius, Lila užpildė tris puslapius galimų išdėstymų. Ji naudojo languotą popierių ir liniuotę. Pridėjo simbolių, raštų, paslėptų žinučių, kurios buvo suprantamos tik žvelgiant iš viršaus. Jos labirintas buvo ne tik galvosūkis – tai buvo istorija, papasakota posūkiams, sienoms ir erdvėms.

– Čia nuostabu, – išpūtęs akis tarė Džonas, žiūrėdamas į planą. – Kaip tu taip sugalvoji?

– Aš tiesiog... matau, – gūžtelėjo pečiais Lila. – Kaip viskas dera tarpusavyje.

Projektui tęsiantis, kažkas pasikeitė. Grupė jos klausėsi. Jie pasitikėjo jos dizainu, uždavinėjo klausimus, siūlė idėjas, kurias Lila – jai pačiai netikėtai – neprieštaravo jas priimti. Jai patiko ši dalis – bendradarbiauti, ieškoti raštų ne tik formose, bet ir žmonėse.

Ponia Grehem lankė kiekvieną grupę, bet pamačiusi Lilos labirinto eskizą sustojo.

– Lila, – sušnabždėjo ji, – tai... nepaprasta.

Lilos ausys paraudo, bet ji nusišypsojo.

Savaitę jie statė labirintą ant didelio kartono pagrindo. Lila viską matavo du kartus. Ji nupiešė rodykles, kurios rodė klaidingą kryptį, mažas iliuzijas, dėl kurių takai atrodė ilgesni ar trumpesni, net sukūrė mažytes spąstų dureles iš popieriaus ir virvelės. Susi pridėjo dekoracijų – susisukusias vijas, mažus ženklus su mįslėmis. Džonas iš „Lego“ kaladėlių pastatė pono Dorano figūrėlę – bandymams.

Atėjo Labirintų iššūkio rytas. Sporto salė užė nuo jaudulio, kai kiekviena grupė statė savo kūrinį. Kai kurie buvo spalvingi, bet lengvi. Kiti – pilni blizgių trūkdių. O Lilos labirintas? Jis stovėjo kampe – tylus ir kuklus.

Atvyko direktorius Doran, šiek tiek nervingai šypsodamasis.

– Na ką, – tarė jis, – esu pasiruošęs pasiklysti!

Labirintas po labirinto – jis juokėsi, kai įstrigdavo, ir plojo už gudrius triukus.
Galiausiai priėjo prie Lilos grupės.

– Atrodo... rimtai, – pasakė jis, pasitaisydamas akinius. – Ar galiu?

– Sėkmės, – tyliai pasakė Lila, o Džonas pridūrė: – Jos tikrai prireiks.

Ponas Doran pradėjo. Posūkis į kairę – aklavietė. Grįžo atgal. Į dešinę – spiralinis kelias, gražinęs jį į pradžią. Jis pasikasė galvą.

Susi kikenė.

– Bandykite toliau!

Prireikė beveik penkiolikos minučių, bet galiausiai ponas Doran išėjo iš paskutinio posūkio ir pakėlė rankas.

– Dar niekada pasimetimas nekėlė man tokio džiaugsmo!

Visi juokėsi ir plojo.

Ponia Grehem nusišypsojo klasei.

– Manau, visi žinome, kas laimėjo.

Salė sprogo nuo ovacijų. Džonas ir Susi susidaužė delnais. O Lila tiesiog stovėjo, plačiai atmerktomis akimis.

– Tu tai padarei, – tyliai tarė ponja Grehem. – Tu padėjai mums pamatyti pasaulį tavo akimis.

Vėliau tą popietę, jau klasėje, nutiko kai kas nepaprasto. Prie Lilos priėjo kiti mokiniai. Kai kurie klausė, kaip ji tai sugalvojo. Vienas berniukas pasakė: „Aš irgi noriu sukurti tokį labirintą.“ Mergaitė vardu Zojė paklausė, ar Lila mėgsta piešti.

Pirmą kartą Lila pasijuto matoma. Ne tik dėl to, kad buvo kitokia – bet dėl to, kad buvo savitai talentinga.

Tą vakarą namuose Lila sėdėjo ant grindų su savo sąsiuviniu. Ji jau nebepiešė viena. Ji planavo kitą labirintą – tokį, kuriame būtų vietos ir kitiems padėti jį kurti.

Nes galbūt, tik galbūt, būti kitokia – tai ne tai, ką reikia slėpti.

Tai tai, kuo verta dalintis.

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

léargas

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.